

Beleidsplan Wmo 2008-2012

“MEEDOEN IN EEN SOCIALE SAMENLEVING”

De Wet maatschappelijke ondersteuning in de gemeente Hoogezand-Sappemeer
Beleidsplan op hoofdlijnen 2008-2012

status : vastgesteld in de gemeenteraad
datum : 16 december 2008

INHOUD

1.	Voorwoord	3
2.	Sociaal-economische schets Hoogezand-Sappemeer	4
3.	Visie en Uitgangspunten	7
	3.1 Visie en Uitgangspunten beleidsplan Wmo	7
	3.2 Regierol gemeente	7
4.	Plaatsbepaling beleidsplan Wmo	9
	4.1 Relatie met collegeprogramma 2006-2010	9
	4.2 Bestaand beleid en het beleidsplan Wmo	9
	4.3 De hoofdthema's binnen het Wmo-beleid	10
	4.4 Integratie met andere beleidsterreinen	10
	4.5 Relatie tussen de hoofdthema's binnen het beleidsplan Wmo en de wettelijke prestatievelden	11
5.	Beleidscyclus en monitoring	12
	5.1 Beleidscyclus	12
	5.2 Monitoring	12
6.	Communicatie en vervolgtraject	13
7.	Middelen	14
	Lijst van afkortingen	15
	Literatuur	16
Bijlagen:	1. Wettelijk kader	17
	2. Notitie Wmo in Hoogezand-Sappemeer	19
	3. Inspraakverslag	22

1. VOORWOORD

Voor u ligt het beleidsplan Wet maatschappelijke ondersteuning voor de periode 2008 tot 2012. Het plan borduurt verder op ons collegeprogramma 2006-2010, met als titel “Bouwen aan een sociaal Hoogezand-Sappemeer”. Kerngedachte in het collegeprogramma is dat alle inwoners van de gemeente zich uitgenodigd voelen om mee te doen en zich thuis voelen in onze gemeente. Maar meedoen is niet een éénmalige activiteit. Het gaat vooral om erbij blijven. Versterking van de sociale structuur heeft constant de aandacht nodig.

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is per 1 januari 2007 van kracht geworden. “Meedoen” is het sleutelbegrip in de Wmo. Meedoen aan de samenleving betekent zoveel mogelijk voor jezelf kunnen zorgen maar ook een hand uitsteken naar familie, vrienden en buurtbewoners. Met elkaar zorgen voor een prettige en leefbare buurt en elkaar helpen als het nodig is. Als gemeente bieden we daarbij steun. Iedereen kan op die steun rekenen. Onze gemeente heeft zich voor die steun altijd al sterk gemaakt. In die zin komt de Wmo niet als een geheel nieuw fenomeen. Het sleutelbegrip “meedoen” sluit aan bij bestaand beleid en bij ontwikkelingen, die wij samen met tal van maatschappelijke organisaties in gang hebben gezet. De invoering van de Wmo zien wij als kans om onze ambities kracht bij te zetten en om een sociaal Hoogezand-Sappemeer verder vorm te geven.

Meedoen is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Wel zijn er in onze gemeente nog veel mensen, die bijvoorbeeld vanwege functiebeperkingen, een laag inkomen of een laag opleidingsniveau veel moeite hebben om mee te kunnen doen. Wij bieden deze mensen extra steun. Hoe we die steun bieden en hoe we dat op diverse beleidsterreinen aanpakken, beschrijft dit Wmo-beleidsplan. De kern van het plan schetst op hoofdlijnen onze beleidskaders, ambities en uitvoeringsprogramma's. Wij geven daarbij aan hoe wij als gemeente inspelen op de verschillende prestatievelden van de Wmo en hoe we deze velden met elkaar verbinden in samenhangende deelprogramma's. De uitwerking hiervan krijgt plaats in diverse deelnota's. Het beleidsplan is daarmee ook vooral bedoeld om de samenhang in de aanpak duidelijk te maken. Want samenhang en een integrale aanpak zijn hard nodig om verder te bouwen aan een sociale gemeente.

Wij zijn daarbij als gemeente niet alleen aan zet. Op het brede gebied van wonen, welzijn en zorg is intensieve samenwerking meer dan ooit gevraagd. Als gemeente voeren wij vanuit onze wettelijke verantwoordelijkheid als een spin in het web de regie. Maar het web weven wij niet alleen. Als gemeente nodigen wij burgers, bewonersorganisaties, woningcorporaties, aanbieders van zorg en welzijn, patiënten- en consumentenorganisaties en andere belangenbehartigers van harte uit om mee te doen.

Het Wmo-beleidsplan bevat keuzes en ambities waar we graag met u over willen praten en discussiëren. Met uw reacties maken we het beleidsplan af en bouwen we samen verder aan een sociale samenleving.

Met vriendelijke groet,
Wethouder Cor Drost

2. SOCIAAL ECONOMISCHE SCHETS HOOGEZAND-SAPPEMEER

Analyse van het algemene beeld

Hoogezand-Sappemeer is op één na de grootste gemeente van de provincie Groningen. Er wonen ongeveer 34.500 mensen in de gemeente. Binnen de provincie Groningen behoort onze gemeente tot het stedelijk netwerk Groningen-Assen.

Vanwege een aantrekkende economie boekt onze gemeente op sociaal economisch gebied vooruitgang. Onze inwoners zijn overwegend tevreden over het wonen en leven in onze gemeente. De waardering voor woning, woonomgeving en voorzieningen is op vrijwel alle fronten een verbetering ten opzichte van 2002. De gemeente ontwikkelt zich in dat verband steeds meer van een werkgemeente naar een aantrekkelijke woon- en werkgemeente.

Toch blijft de sociaal economische situatie in onze gemeente een aandachtspunt. Er is nog steeds sprake van hardnekkige en soms structurele problematiek. Onze gemeente maakt weliswaar deel uit van het stedelijk netwerk Groningen-Assen, maar onze problematiek vertoont overeenkomsten met situaties in andere vergelijkbare regio's, zoals Delfzijl en Oost-Groningen. Uit de sociaal economische status score blijkt bovendien dat de problematiek zich vooral concentreert in onze aandachtswijken. Gezien de gemiddeld hoge leeftijd in onze gemeente is ook te verwachten dat de vraag naar Wmo-voorzieningen de komende jaren met ca. 15% zal stijgen. Deze situatie maakt keuzes in de inzet van middelen noodzakelijk.

✓ **Leeftijdsopbouw**

Het percentage jongeren tot 20 jaar ligt op 23% van de totale bevolking en daalt de laatste jaren licht. Het aandeel ouderen vanaf 65 jaar stijgt en ligt op bijna 17% van de bevolking. Landelijk is de verwachting dat de vraag naar Wmo-voorzieningen de komende jaren met 15% zal stijgen. Dit verwachten wij ook voor Hoogezand-Sappemeer, mede gezien de gemiddeld hogere leeftijd in de gemeente. De stijging in de vraag houdt ook direct verband met de zelfredzaamheid van mensen. Hoe meer deze onder druk staat, hoe groter het beroep op voorzieningen. Het ligt in de verwachting dat de behoefte aan specifieke voorzieningen op het gebied van wonen, zorg en welzijn toenemen. De toename van de zorgvraag legt een extra druk op de betaalbaarheid van de voorzieningen (bron: CBS).

✓ **Inkomensverhouding**

Op de CBS-ranglijst van minst welvarende gemeenten behoort onze gemeente tot de acht minst welvarende gemeenten in Nederland. Van onze inwoners heeft 48% een laag inkomen met een bruto jaarinkomen tot € 20.900,- in 2005. Bij de inkomensverhoudingen in onze gemeente valt op dat er een sterke concentratie van lage inkomens is in de postcodegebieden 9602 (o.a. Spoorstraat-Kieldiep, Gorecht en Woldwijck) en 9607 (Foxhol).

✓ **Etniciteit**

Van de totale bevolking in onze gemeente is 17% allochtoon. Hiervan is 8,6% eerste generatie allochtoon (dus zelf buiten Nederland geboren) en 8,4% hoort tot de tweede generatie (één of beide ouders zijn buiten Nederland geboren). Inwoners met een allochtone achtergrond wonen vooral in de wijken Spoorstraat-Kieldiep, Gorecht-West en Woldwijck.

✓ **Werkgelegenheid**

In de afgelopen jaren is de werkgelegenheid iets verbeterd. Het aantal niet werkende werkzoekenden (NWW) is eind december 2007 11% van de beroepsbevolking. Het provinciale cijfer ligt op 9% en het landelijke cijfer op 6%. De werkloosheid onder allochtonen is hoger dan die onder het autochtone deel van de bevolking. Dit heeft vaak te maken met een lager opleidingsniveau. Naast een hoog percentage NWW'ers kent de gemeente ook een hoog aantal uitkeringsgerechtigden op grond van de Wet werk en bijstand, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Bron: CBS en CWI).

✓ **Jeugd**

In het rapport “Kinderen in tel” van 2008 neemt onze gemeente op de landelijke ranglijst van jeugdproblematiek plaats 19 in. In 2004 was onze ranking nr. 15. Een daling in de overall ranglijst geeft aan dat er sprake is van een daling van de problemen. Hoogezand-Sappemeer kent een hoge werkloosheid onder jongeren en er groeien veel kinderen in een uitkeringssituatie op.

✓ **Opleidingsniveau**

Van de totale beroepsbevolking in onze gemeente is 26% lager, 54% middelbaar en 20% hoger opgeleid. Provinciaal liggen de percentages op 22%, 46% en 33%. Landelijk op 24%, 45% en 31%. De beroepsbevolking telt in Hoogezand-Sappemeer dus minder hoger opgeleiden en iets meer middelbaar opgeleiden (Bron: CBS, peiljaar 2006).

✓ **Gezondheid**

De gezondheid van onze inwoners is een aandachtspunt. In het rapport “Gezondheidsprofiel Groningen 2006” van de Hulpverleningsdienst Groningen neemt onze gemeente op de provinciale ranglijst een derde plaats in.

✓ **Mantelzorg**

Onze gemeente scoort met ongeveer 6.500 mantelzorgers hoog in relatie tot andere regio's in de provincie. Volgens de gezondheidsenquête van de GGD (gezondheidsprofiel Groningen 2006) geeft in onze gemeente 16% van de inwoners van 19 jaar en ouder mantelzorg. Dit zijn ruim 4.000 mensen. Ook inwoners jonger dan 19 jaar verlenen mantelzorg, maar over aantallen zijn geen onderzoeksgegevens beschikbaar. Uit de provinciale cijfers blijkt verder dat vrouwen vaker mantelzorg geven dan mannen. De meeste mantelzorg wordt verleend door mensen van 50-64 jaar. Ook blijkt dat 48% van de mantelzorgers zich niet of nauwelijks belast voelt, 40% voelt zich enigszins belast en 12% voelt zich tamelijk of zeer zwaar belast. Dit is vergelijkbaar met landelijke cijfers. Mantelzorg wordt vooral verleend aan (schoon)ouders en burenvrienden/kennissen.

✓ **Woningvoorraad**

Van de totale woningvoorraad van ca. 15.000 woningen bestaat 37% uit sociale huur.

✓ **Aandachtsgroep**

De gemeente telt in totaal ca. 14.750 huishoudens. Ongeveer 37% van het aantal huishoudens behoort tot de aandachtsgroep. In onze gemeente zijn dat 5.550 huishoudens. Onder de aandachtsgroep wordt verstaan “de huishoudens met een belastbaar jaarinkomen tussen ongeveer € 18.000,- en € 27.000,- afhankelijk van leeftijd en huishoudensamenstelling”. Dit aandeel is hoger dan het landelijke gemiddelde van 33%. De aandachtsgroep is aangewezen op de kernvoorraad goedkope en betaalbare woningen met een huur tot € 491,-.

✓ **SES cijfers**

De sociaal economische statusscore (SES) geeft een score per postcodegebied. De statusscore is gebaseerd op het gemiddeld inkomen per postcodegebied, het percentage inwoners met een laag inkomen, het percentage laagopgeleiden en het percentage werklozen in een postcodegebied. Hoe hoger de score, hoe hoger de achterstand. De landelijke rangorde loopt tot 3965 (=hoogste achterstand).

	<i>Rangorde 2006</i>	<i>Rangorde 2002</i>	<i>Rangorde 1998</i>
<i>9601: Hoogezand noord</i>	3.373	3.477	3.272
<i>9602: Hoogezand zuid (SpoKie, Gorecht, Woldwijck)</i>	3.835	3.714	3.523
<i>9607: Foxhol</i>	3.893	3.749	3.529
<i>9611: Sappemeer</i>	3.196	3.060	2.764

Uit de rangorde blijkt dat de achterstand in onze gemeente omvangrijk is. In 2006 hebben we in een aantal gebieden een slechtere score dan in 2002 en 1998. De situatie in deze gebieden is dus verslechterd ten opzichte van de andere postcodegebieden.

✓ **Vrijwilligerswerk**

Volgens de gemeentelijke Monitor Lokaal Sociaal Beleid (2003) doet 48% van onze inwoners vrijwilligerswerk. Dit is echter inclusief informele hulp en mantelzorg; volgens landelijke cijfers doet ongeveer een kwart van de bevolking vrijwilligerswerk. Uit landelijke cijfers blijkt ook dat vooral ouderen relatief vaak vrijwilligerswerk doen. Allochtonen zijn minder vaak actief als vrijwilliger dan autochtonen. Uit de Monitor Lokaal Sociaal Beleid (2003) blijkt dat in de wijken Spoorstraat-Kieldiep, Noorderpark/Margrietpark, Boswijk en Foxhol het percentage mensen dat vrijwilligerswerk doet lager ligt dan het gemeentelijke gemiddelde (Bron: Toekomstverkenning Vrijwillige Inzet 2015, SCP 2007).

3. VISIE EN UITGANGSPUNTEN

3.1 Visie en uitgangspunten beleidsplan Wmo

Als algemeen uitgangspunt voor de uitvoering van de Wmo nemen we het motto van ons college-programma “Bouwen aan een sociale samenleving”. Verder sluiten we aan bij de participatiegedachte van de Wmo: *“iedereen heeft de kans om mee te doen aan de maatschappij”*. In ons motto past het tegengaan van achterstandsproblemen en vereenzaming. We slechten hindernissen voor deelname aan de maatschappij. We investeren daarom in menselijk kapitaal en samenlevingsstructuren. We zijn een betrokken gemeente die samenhang bevordert, uitsluiting tegengaat, zich niet terugtrekt maar het initiatief neemt waar dat nodig is. We gaan daarbij uit van acht uitgangspunten.

- Uitgangspunt 1: Iedereen, maar vooral onze kwetsbare groepen (jeugd, mensen met een beperking, ouderen, allochtonen en huishoudens met lage inkomens), moet mee kunnen doen.
- Uitgangspunt 2: Een houdbaar Wmo stelsel willen we mede realiseren via een zo breed mogelijk draagvlak bij burgers en maatschappelijke organisaties.
- Uitgangspunt 3: We streven ernaar ons voorzieningenniveau op peil te houden en waar mogelijk uit te breiden.
- Uitgangspunt 4: Het aanbod is dichtbij huis waar het kan en gemeentebreed waar het moet.
- Uitgangspunt 5: Voorkomen beter is dan genezen.
- Uitgangspunt 6: We investeren in een hoge mate van samenhang tussen voorzieningen en in samenwerking met partners.
- Uitgangspunt 7: We kiezen ervoor om actief in te grijpen in de persoonlijke levenssfeer¹
- Uitgangspunt 8: Individuele voorzieningen houden wij kwalitatief op orde.

Deze uitgangspunten lopen als een rode draad door het Wmo-beleidsplan en binnen de hoofdthema's die in afzonderlijke deelnotities worden uitgewerkt. Een toelichting op de uitgangspunten is opgenomen in de bijlage.

3.2 Regierol gemeente

Samenhang en integrale samenwerking zijn essentieel voor een succesvolle uitvoering van de Wmo. De gemeente heeft daarbij een regierol. Regie voeren is bedoeld om bijvoorbeeld:

- de dienstverlening te verbeteren
- maatschappelijke prestaties te halen
- samenwerking efficiënter te laten verlopen
- dynamiek te vergroten

Regie voeren betekent onderhandelen, samenwerken, overtuigen en verleiden en kan worden ingezet in situaties waarin sturen en opleggen niet mogelijk of ongewenst zijn. Voor hulp aan cliënten of gezinnen is vaak een vorm van ketenregie noodzakelijk zeker als er sprake is van meervoudige problematiek; veel organisaties hebben met een gezin te maken en moeten allemaal een schakeltje in de gehele keten leveren om het gezin een stap verder te helpen. Hoe meer de belangen zijn verdeeld des te complexer de keten. Bij het integraal jeugdbeleid bijvoorbeeld verdelen veel partijen de macht²

¹ Zie voor de volledige tekst de bijlage op pagina 21

² Bron: “Ketenregie” Ministerie van Binnenlandse Zaken (2003)

Voor het succesvol voeren van regie is een aantal voorwaarden noodzakelijk³:

- bestuurlijk draagvlak; regie voeren is alleen mogelijk op basis van een duidelijke visie, lokale ambities en mogelijkheden
- een heldere visie op de problematiek en de oplossing
- een heldere positionering; hier gaat een analyse van het krachtenveld vooraf om de juiste positie te kunnen bepalen
- bewust personeel en organisatiebeleid want regie is vooral mensenwerk. Een goede regisseur zet in op de relaties.

De regierol heeft beleidsmatige, procesmatige en interne aspecten.

▪ *Beleidsmatig*

De gemeente stelt vanuit haar wettelijke verantwoordelijkheid de beleidskaders en de doelstellingen vast. Voorafgaand daaraan is dit beleid zo veel mogelijk tot stand gekomen door van buiten naar binnen te kijken. Het tijdig betrekken van externe partijen bij de eerste stappen van beleidsvorming is daarbij essentieel. Met het later vastgestelde beleid biedt de gemeente houvast en geeft zij richting.

▪ *Procesmatig*

De uitvoering van de Wmo en de integratie van wonen, welzijn en zorg zijn een complex proces. In dit proces zijn tal van spelers actief. De regierol van de gemeente richt zich op het bijeenbrengen van partijen, het verbinden van partijen met een gedragen gezamenlijke visie en het stimuleren van intensieve ketensamenwerking. De gemeente kan daarbij niet altijd op voorhand sturen op een vooraf bepaald eindresultaat. Het complexe samenwerkingsproces is namelijk deels een zoektocht en een organische ontwikkeling. De gemeente geeft daarbij wel richting met kaders maar ook ruimte voor ondernemingsgeest. Het verleiden van partijen tot het gezamenlijk benutten van kansen is daarbij belangrijker dan het vooraf definiëren van een eenzijdig afdwingbaar resultaat. De kunst van het regisseren zit dan vooral in het richten van belangen, het inrichten van het proces en durven loslaten bij het verrichten (de uitvoering).

▪ *Intern*

Een adequate invulling van de regierol komt alleen uit de verf als de gemeente haar eigen zaken op orde heeft. Het vraagt om een ambtelijke en bestuurlijke organisatie die toegesneden is op de regierol. Met de reorganisatie heeft de gemeente inmiddels belangrijke stappen gezet om haar ambities waar te maken. De verschillende aspecten van regie komen bijvoorbeeld samen in de ambitie van de gemeente om woonservicegebieden te ontwikkelen. Zie hiervoor hoofdstuk 4.4.

³ Bron: "De gemeente als regisseur" Ministerie van Binnenlandse Zaken (2006)

4. PLAATSBEPALING BELEIDSPLAN WMO

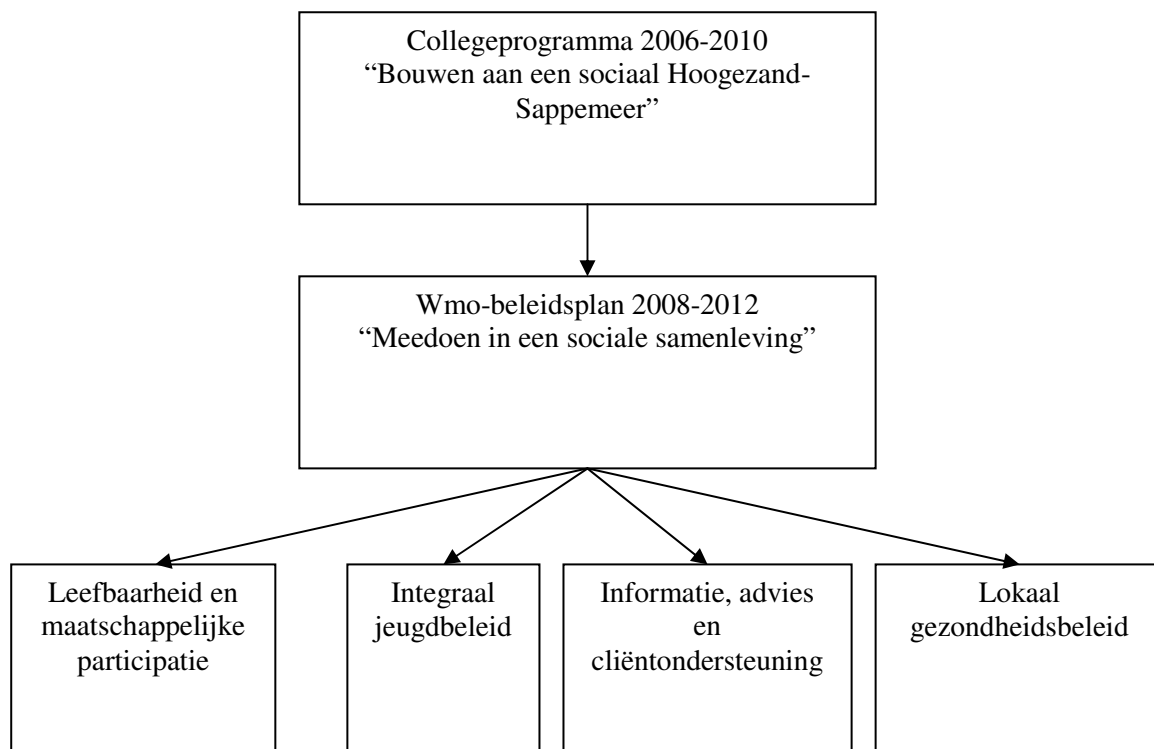
4.1 Relatie met collegeprogramma 2006-2010

Het plan borduurt verder op ons collegeprogramma 2006-2010, met als titel “Bouwen aan een sociaal Hoogezand-Sappemeer”. Het collegeprogramma op haar beurt sluit aan op de Toekomstvisie Boegbeelden 2015. Onderstaande elementen uit het collegeprogramma gelden ook als uitgangspunt voor het Wmo-beleid:

- Participatie van alle inwoners staat centraal;
- De gemeente streeft naar een duurzame samenleving met oog voor sociale samenhang en eerlijke kansen op het gebied van onderwijs, wonen en werken. Hulp van de overheid aan individuele burgers is maatwerk;
- De gemeente versterkt de interactie tussen het dagelijks bestuur van de gemeente en groeperingen van burgers en individuele burgers, maar ook tussen burgers onderling;
- De gemeente stimuleert de samenlevingsopbouw met als uitgangspunt dat ‘de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen’, zowel in materiële zin als in het feitelijk zorg dragen voor elkaar.

4.2 Bestaand beleid en het beleidsplan Wmo

Het aandachtsgebied van het Wmo-beleid is breed. Het loopt van algemeen beleid voor leefbaarheid tot hele specifieke acties gericht op maatschappelijke opvang en openbare geestelijke gezondheidszorg. Het is niet de ambitie om in het Wmo-beleidsplan alle aspecten van het sociaal beleid uitputtend te beschrijven en van zeer concrete beleidsvoornemens te voorzien. Veel onderdelen zijn al op andere plekken uitgewerkt. De uitwerking van andere onderdelen volgt later dit jaar. Het Wmo-beleidsplan moeten we vooral zien als de kapstok voor verschillende beleidsterreinen, die raken aan het sociaal beleid van de gemeente. Het sleutelbegrip in het Wmo-beleidsplan is “meedoen”. Dit sleutelbegrip is onderverdeeld in vier hoofdthema’s.

4.3 De hoofdthema's binnen het Wmo-beleid

De hoofdthema's zijn afzonderlijke deelprogramma's binnen het overkoepelende en integrale Wmo-beleidsprogramma voor de komende vier jaar. De thema's zijn hieronder kort beschreven. Binnen deze thema's is in onze gemeente al veel beleid ontwikkeld. De Wmo is daarmee niet een onbekend terrein maar vooral een nieuwe manier van omgaan met (grotendeels) bestaande beleidsonderwerpen. In deze paragraaf beschrijven we de essentie van elk thema. De uitwerking van deze thema's vindt plaats in afzonderlijke deelnotities.

➤ *Thema leefbaarheid en maatschappelijke participatie*

In de deelnotitie over dit thema gaan we nader in op onze inzet voor bevordering van leefbaarheid en maatschappelijke participatie. Ook de toekomst van ons sociaal cultureel werk en het vrijwilligersbeleid komen daarbij aan de orde. De besluitvorming over de deelnotitie loopt parallel met de besluitvorming over het Wmo-beleidsplan.

➤ *Thema integraal jeugdbeleid*

De nota integraal jeugdbeleid vervangt zowel het Schooljeugdakkoord 2006-2008 als de nota algemeen jeugdbeleid 2004-2008. Onze gemeente kent een hoog percentage risicokinderen en multiprobleem gezinnen. Veel kinderen hebben een ongunstige startsituatie en groeien op in armoede. We beschrijven welke doelen we willen bereiken en hoe we dit met alle betrokken organisaties kunnen realiseren.

➤ *Thema informatie, advies en cliëntondersteuning*

Inwoners kunnen terecht bij het loket Wonen Welzijn Zorg voor informatie, advies en voor aanvragen voor zorg. De individuele zorg is erop gericht om mensen met een beperking zodanig te kunnen ondersteunen dat zij kunnen participeren in de samenleving; het gaat dan om vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen, hulpmiddelen en huishoudelijke verzorging. We zullen de mogelijkheden voor verdere verbetering van de dienstverlening en aansluiting bij het concept van de woonservicegebieden nader onderzoeken en uitwerken.

➤ *Thema Lokaal Gezondheidsbeleid*

Landelijk hanteert het rijk de volgende speerpunten voor het lokaal preventief gezondheidsbeleid: roken, overgewicht, alcoholgebruik, seksuele gezondheid, depressie en pesten, eenzaamheid en binnenmilieu. De aanpak van deze speerpunten zal in de nota worden beschreven. Ook de gemeentelijke visie op OGGz (openbare Geestelijke Gezondheids zorg) en de aanpak van deze problematiek, onder andere via het meldpunt zorg en overlast, komt aan de orde. We leggen de relatie met verslavingsbeleid, maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en huiselijk geweld.

4.4 Integratie met andere beleidsterreinen

Het Wmo-beleidsplan en de thema's daarbinnen hebben ook een relatie met andere beleidsterreinen. Voorbeelden zijn wonen, sport, onderwijs en werk. Vooral in gebiedsgerichte uitwerkingen van het Wmo-beleidsplan worden de verbindingen met deze beleidsterreinen gelegd. Deze uitwerkingen krijgen bijvoorbeeld hun plaats in het wijkgericht werken met wijkagenda's en wijkprogramma's op maat. Een voorbeeld van een andere integrale aanpak is de ambitie van de gemeente om op bovenwijks niveau woonservicegebieden te ontwikkelen. Woonservicegebieden zijn verzorgingsgebieden met 5.000 tot 10.000 inwoners. Essentiële elementen in woonservicegebieden zijn een geschikt woningaanbod, een samenhangend en elkaar versterkend stelsel van welzijn- en zorgdiensten, een toegankelijke en veilige woonomgeving en winkels en openbaar vervoer in de nabijheid. Een uitgebreidere beschrijving van woonservicegebieden is opgenomen in de Woonvisie van de gemeente. Een apart plan van aanpak voor woonservicegebieden verschijnt eind 2008.

4.5 Relatie tussen de hoofdthema's binnen het Wmo-beleidsplan en de wettelijke prestatievelden

In onderstaand overzicht is aangegeven welke prestatievelden binnen de hoofdthema's worden opgepakt.

Thema	Leefbaarheid en maatschappelijke participatie	Integraal Jeugdbeleid	Informatie, advies en cliëntondersteuning	Lokaal Gezondheidsbeleid
Prestatieveld ↓				
1. leefbaarheid en sociale samenhang	X			
2. preventie en ondersteuning jeugd		X		
3. informatie, advies en cliëntondersteuning			X	
4. mantelzorg (m) en vrijwilligers (v)	X (v)		X (m)	
5. bevorderen maatschappelijke deelname	X			X
6. verlenen van individuele voorzieningen			X	
7. maatschappelijke opvang				X
8. openbare geestelijke gezondheidszorg				X
9. verslavingsbeleid				X

5. BELEIDSCYCLUS EN MONITORING

5.1 Beleidscyclus

Voor de actualisering van het beleidsplan Wmo sluiten wij aan bij onze bestaande beleidscyclus. Op basis van de verkregen gegevens kunnen we waar nodig onze inzet bijsturen aangezien het beleidsplan Wmo een dynamisch plan is. Concreet betekent dit dat we het beleidsplan 1 keer per vier jaar actualiseren en dat we jaarlijks verantwoording aan het Rijk afleggen. Daarnaast is binnen de WMO ook sprake van horizontale verantwoording. De gemeente moet binnen de rijkskaders haar beleid optimaal afstemmen op de behoefte van de burgers, samen met die burgers en andere lokale partijen. De gemeente legt verantwoording af aan de lokale samenleving door de plannen en bereikte resultaten inzichtelijk te maken. Het eerste beleidsplan Wmo geldt voor de periode 2008 t/m 2011. Dit betekent dat de evaluatie van het plan en het proces in 2011 moet plaatsvinden.

5.2 Monitoring

In het kader van het beleidsplan Wmo moeten de indicatoren op alle prestatievelden worden gemonitord. Het doel is dat op deze manier een duidelijk en overzichtelijk beeld van de situatie en ontwikkeling in onze gemeente ontstaat. Daarvoor is het noodzakelijk al onze bestaande monitors met elkaar te vergelijken en waar nodig te stroomlijnen. Doel is om in ieder geval de belangrijkste onderzoeks-uitkomsten vast te leggen in één database. Daarnaast is het van belang onnodige bevraging van inwoners te voorkomen. Wij overwegen in dit verband deel te nemen aan de Groninger Gemeente Monitor (GGM). Deze monitor is ontwikkeld in het kader van het provinciale G6 programma en is opgezet door de GGD, de gemeente Groningen en het onderzoeksbureau van het CMO. De GGM heeft een cyclus van vier jaar, parallel met de gemeentelijke beleidscyclus. Er vindt iedere twee jaar een meting plaats. De eerste meting is in 2009, als fundament voor de nieuwe beleidsperiode. De tweede meting vindt in 2011 plaats. Deze “tussenmeting” geeft informatie over de mate waarin beleidsdoelen leiden tot de beoogde resultaten. Eventuele bijstelling van beleidsuitvoering is op basis van deze “tussenstand” mogelijk.

6. COMMUNICATIE EN VERVOLGTRAJECT

Wmo-Wwb-adviesraad

De gemeente moet in haar Wmo beleidsplan aangeven hoe zij burgers en instellingen betreft bij de beleidsvoorbereiding en de planvorming. Om deze participatie van onze burgers bij de Wmo vorm te geven is recent de Wmo-Wwb-adviesraad geïnstalleerd. Deze raad bestaat uit inwoners van onze gemeente en wordt betrokken bij de beleidsvoorbereiding en de planvorming van alle Wmodeelnotities. De Wmo-Wwb-adviesraad kan op een onafhankelijke manier de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouder gevraagd en ongevraagd adviseren op het terrein van de Wmo.

Vormen van een strategisch platform

Met de invoering van de Wmo legt het rijk de regie voor het beleid rond maatschappelijke ondersteuning expliciet neer bij de gemeente. Op dit terrein zijn echter veel andere partijen actief, waar de gemeente geen formele bevoegdheden over heeft. Samenwerking met partijen zoals corporaties, politie, aanbieders van zorg en welzijn en andere maatschappelijke organisaties is daarom van groot belang. Wij willen overgaan tot het vormen van een strategisch platform, waarin deze organisaties vertegenwoordigd zijn. Doel is om in dit platform gezamenlijk onze beleidsinspanningen op elkaar af te stemmen.

Wijkteams

In onze gemeente zijn wijkteams actief. In deze teams werken bewonersorganisaties, corporaties, politie, aanbieders van zorg en welzijn en andere maatschappelijke organisaties nauw samen. De wijkmanagers van de gemeente zijn voorzitter van de wijkteams. In de wijkteams worden de beleidsdoelstellingen afgestemd op de behoefte van de wijken. De wijkteams werken ook nauw samen bij het maken van wijkplannen en de uitvoering daarvan. In deze wijkplannen komen bijvoorbeeld de doelstellingen van het Wmo-beleid en de Woonvisie samen.

Vervolgtraject

Na het vaststellen van het beleidsplan Wmo door het college van B&W verzoeken wij de raadscommissie Welzijn op 21 mei om het concept vrij te geven voor inspraak. Wij leggen het plan daarvoor ter inzage voor onze inwoners en voor de betrokken (maatschappelijke) organisaties. Wij zullen in dit traject ervoor zorgen dat alle relevante organisaties een exemplaar van het concept ontvangen en de mogelijkheid bieden om (schriftelijk) te reageren. De ingekomen reacties betrekken wij bij het opstellen van het definitieve beleidsplan. De gemeenteraad heeft het definitieve beleidsplan vastgesteld in zijn vergadering van 28 oktober 2008.

7. MIDDELEN

De financiering van het Wmo-beleid is een complex geheel. Er zijn verschillende geldstromen, zoals rijksmiddelen en middelen uit de eigen gemeentelijke begroting. Voor een succesvolle uitvoering van het Wmo-beleid is ook inzet van AWBZ middelen en provinciale middelen noodzakelijk. Het is de vraag of de inzet van deze middelen toereikend is om de sociaal-maatschappelijke opgave in onze gemeente succesvol op te pakken. De gemeente zal in dat verband in samenhang met bijvoorbeeld de Woonvisie een beroep doen op het maatschappelijk ondernemerschap van andere organisaties, zoals de woningcorporaties.

In dit stadium is het niet mogelijk om alle middelen exact in beeld te brengen. Deze middelen zijn bestemd voor:

- huishoudelijke hulp;
- cliëntondersteuning, waaronder: mantelzorg, vrijwillige thuishulp, Veur Mekander, provinciale cliënten en patiëntenorganisaties;
- collectieve preventie geestelijke gezondheidszorg (GGZ).

In de deelnotities zullen wij de benodigde financiën voor dat specifieke programma in beeld brengen.

LIJST VAN AFKORTINGEN:

AWBZ	Algemene wet Bijzondere Ziektekosten
BOS	Buurt Onderwijs Sport
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGM	Groninger Gemeente Monitor
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
NWW	Niet Werkende Werkzoekende
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WcpV	Wet collectieve preventie Volksgezondheid
Wia	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WWB	Wet Werk en Bijstand

LITERATUUR:

- “Ketenregie”, Ministerie van Binnenlandse Zaken (2003)
- “De gemeente als regisseur”, Ministerie van Binnenlandse Zaken (2006)
- Gezondheidsprofiel Groningen 2006
Hulpverleningsdienst Groningen / GGD
- Kinderen in Tel
Verwey-Jonker Instituut, 2007
- Meedoen met Beperkingen, Sociaal Cultureel Planbureau, 2007
- Monitor Lokaal Sociaal Beleid
(2003)
- Sociaal Rapport Provincie Groningen 2006
Provinciaal Centrum voor Maatschappelijke ontwikkelingen
- Statistisch jaaroverzicht Gemeente Hoogezand-Sappemeer 2006
Gemeente Hoogezand-Sappemeer
- Toekomstverkenning Vrijwillige Inzet 2015, SCP 2007
- Woningmarkt- en Leefbaarheidsonderzoek 2007
Companen, Gemeente Hoogezand-Sappemeer, Talma, Volksbelang
- Concept-Woonvisie 2008
Gemeente Hoogezand-Sappemeer
- Beleidsprogramma 2006-2010
College van B&W Hoogezand-Sappemeer (2006)
- Groninger Gemeente Monitor (Fundament voor gemeentelijk beleid) 2007
- Toekomstvisie Boegbeelden 2015
Gemeente Hoogezand-Sappemeer (2002)

BIJLAGE 1: WETTELIJK KADER

1.1 Algemeen

De Wmo is een brede kaderwet. De Welzijnswet en de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) zijn volledig in deze nieuwe wet opgenomen. Tegelijkertijd is hulp bij het huishouden uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) gehaald en zijn enkele subsidieregelingen overgeheveld naar de Wmo. Dat geldt bijvoorbeeld voor de ondersteuning van mantelzorgers. De Wmo regelt wat burgers van hun gemeente mogen verwachten aan publieke, ondersteunende zorg- en welzijnsvoorzieningen. Er wordt meer overgelaten aan de marktsector en aan de eigen verantwoordelijkheid van burgers.

Het sleutelbegrip in de Wmo is “meedoen”. Niemand staat aan de kant, iedereen kan deelnemen aan het maatschappelijk verkeer. De uitvoering van de Wmo is belegd bij gemeenten. Dit past in een al langere traditie, waarin rijkstaken worden overgeheveld naar lagere overheden.

Het beleidsplan Wmo beschrijft hoe de gemeente uitvoering geeft aan de nieuwe wet. Voortborduren op bestaand beleid neemt een belangrijke plaats in. Op het gebied van maatschappelijke ondersteuning is onze gemeente namelijk al jaren actief. Inhoudelijk zitten we al op de lijn van de Wmo. Maar de Wmo vraagt om (nog) meer samenwerking en samenhang in het beleid rond wonen, welzijn en zorg. Doel hierbij is het versterken van de zelfredzaamheid van onze inwoners. De regie op samenhang en samenwerking ligt bij de gemeente. Het beleidsplan Wmo is een vervolg op de uitgangspuntennotitie en het procesdocument Wmo, die in 2007 in de commissie Welzijn zijn besproken. De volgende stap is de uitwerking in samenhangende deelnotities en uitvoeringsplannen.

1.2 Aanleiding voor de Wmo

Een aantal maatschappelijke ontwikkelingen ligt aan de Wmo ten grondslag. Het gaat vooral om vergrijzing, individualisering, toenemende druk op collectieve voorzieningen en afbouw van intramurale voorzieningen. Een belangrijk doel van de Wmo is dat mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen en maatschappelijk kunnen meedoen. Dit vraagt om een geschikt woningaanbod, waarbij ook mensen met functiebeperkingen in een gewoon huis in een gewone wijk kunnen blijven wonen. Levering van samenhangende welzijns- en zorgdiensten zal daarbij steeds meer in de thuissituatie worden gevraagd. Ook de woonomgeving zal zo ingericht moeten zijn dat ook mensen met functiebeperkingen er makkelijk op uitkunnen. Dat vraagt maatwerk per doelgroep, per dorp, per wijk en op bovenwijks niveau. Van de vanzelfsprekendheid dat de overheid alles “van wieg tot graf” voor de burger regelt, is inmiddels geen sprake meer. Er is al enige tijd het besef dat mensen in de eerste plaats zelfredzaam moeten zijn. Ze zijn in belangrijke mate zelf verantwoordelijk voor de invulling van hun leven. Waar mensen de regie op hun leven (tijdelijk) kwijt zijn, doet de gemeente geen stap terug maar ondersteunt zij burgers nadrukkelijk om de regie weer te kunnen oppakken. Investeren in maatschappelijke participatie en welzijn ziet de gemeente daarbij als één van de hoofddoelen van de Wmo. Een dubbeltje aan welzijn kan daarbij een tientje aan kostenbesparing in de zorg opleveren.

1.3 Gemeentelijke verplichtingen

De Wmo gaat uit van een zogenoemde horizontale verantwoording. Dit betekent dat een gemeente haar inwoners moet betrekken bij het totstandkomen van het Wmo-beleid. Achteraf legt de gemeente verantwoording af over de behaalde resultaten. De Wmo kent daarom een aantal verplichtingen:

1. opstellen beleidsplan

De gemeente moet voor maximaal 4 jaar een plan vaststellen waarin staat beschreven wat de gemeente doet op de terreinen van de Wmo. Het plan geeft aan:

- wat de gemeentelijke doelstellingen zijn op de negen prestatievelden;
- hoe het samenhangende beleid wordt uitgevoerd;
- welke resultaten de gemeente wenst te behalen in de betreffende periode;
- welke maatregelen worden genomen om de kwaliteit te waarborgen;
- welke keuzevrijheid geboden wordt met betrekking tot een aantal activiteiten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, en

- hoe burgers bij de beleidsvorming betrokken worden (artikel 3, lid 4 van de Wmo).

2. *klanttevredenheid meten*

De gemeente moet jaarlijks voor 1 juli gegevens publiceren over de klanttevredenheid van ‘vragers van maatschappelijke ondersteuning’. Het rijk heeft een standaard vragenformulier hiervoor ontwikkeld die vergelijking tussen gemeenten mogelijk maakt. Gemeenten mogen zelf bepalen welke doelgroep zij elk jaar benaderen.

3. *publiceren gegevens over prestaties Wmo*

De gemeente moet jaarlijks voor 1 juli een aantal door het ministerie bepaalde gegevens publiceren over de prestaties op het gebied van de Wmo in het voorafgaande jaar. De gemeente moet gegevens over de klanttevredenheid en de prestatiegegevens ook bij het rijk aanleveren. Het rijk verwerkt deze gegevens in een rapportage waarin de gemeenten met elkaar worden vergeleken. Dit maakt het voor burgers makkelijker om de prestaties van hun gemeente te beoordelen.

1.4 Kwaliteit

De Wmo schrijft voor dat het Wmo-beleidsplan expliciet aandacht besteedt aan de borging van de kwaliteit van de uitvoering van de maatschappelijke ondersteuning. Kwaliteit is een ruim begrip, met vele invalshoeken en vaak ook subjectief. Bij kwaliteit zijn drie aspecten van belang.

1. *De tevredenheid van de klant*

Bovenaan staat de kwaliteitsbeleving door de klanten van de maatschappelijke ondersteuning. De (on)tevredenheid van klanten is de belangrijkste reden voor aanpassing en verbetering van dienstverlening en maatschappelijke ondersteuning. Het meten van de klanttevredenheid gebeurt op verschillende manieren:

- Een jaarlijks klanttevredenheidsonderzoek onder vragers van maatschappelijke ondersteuning. Een eerste rapport moet vóór 1 juli 2008 verschijnen.
- De tevredenheid van klanten is ook af te leiden uit het aantal en de aard van de ingediende klachten en bezwaarschriften.
- Tot slot is er periodiek overleg (ambtelijk en bestuurlijk) met vertegenwoordigers van doelgroepen. Bij dit overleg staat de dienstverlening hoog op de agenda van deze organisaties.

2. *De dienstverlening van de gemeente*

De gemeente zelf biedt een aantal diensten aan in het kader van de Wmo. Bijvoorbeeld informatie, advies en cliëntondersteuning. In de werkprocessen voor deze diensten bestaat al veel aandacht voor de kwaliteit van het uiteindelijke resultaat (de effectiviteit).

3. *De dienstverlening door derden*

De Wmo schrijft voor dat de gemeenten het verlenen van maatschappelijke ondersteuning zoveel mogelijk moeten laten verrichten door derden. Het gaat hier om zowel het subsidiëren van activiteiten door private organisaties op het terrein van welzijn en zorg, als het inkopen van concrete diensten en producten voor individuele voorzieningen. Het borgen van de kwaliteit van dienstverlening is een belangrijk punt. Richting gesubsidieerde instellingen kan de gemeente haar kwaliteitseisen bijvoorbeeld vastleggen in een budgetsubsidiecontract. Richting leveranciers van individuele voorzieningen kan de gemeente haar kwaliteitseisen vastleggen in een bestek voor een openbare aanbestedingsprocedure. Bij dit soort leveranciers kunnen we denken aan rolstoelleveranciers, vervoersbedrijven en zorgaanbieders.

BIJLAGE 2: NOTITIE WMO IN HOOGEZAND-SAPPEMEER

Eerste aanzet voor een integrale Wmo notitie (mei 2007)

WMO in Hoogezand-Sappemeer

Eerste aanzet voor een integrale WMO notitie

Mei 2007

Een kanttekening vooraf

Landelijk is het motto van de WMO 'meedoen'; niemand staat aan de kant, iedereen kan deelnemen aan het maatschappelijk verkeer. Tegelijkertijd staat de wet in het teken van meer eigen verantwoordelijkheid voor inwoners en een terugtrekkende overheid. De WMO is mede bedoeld om paal en perk te stellen aan de kostenstijgingen in de AWBZ; als eerste is de verantwoordelijkheid voor de huishoudelijke verzorging overgeheveld naar gemeenten. Sinds 1 januari 2007 voeren de gemeenten deze taak uit. Voor het overige gaat de WMO over taken/ prestatievelden waarvoor gemeenten sinds jaar en dag verantwoordelijk waren. Dit impliceert dat de gemeente op de meeste prestatievelden reeds beleid heeft vastgesteld (zie ook de bijlage). De gemeente HS zet, om maatschappelijke participatie te bevorderen ook op het gebied van educatie en alfabetisering de nodige instrumenten in. Deze aspecten komen binnen de WMO niet aan de orde.

Visie en uitgangspunten

Als algemeen uitgangspunt voor de uitvoering van de Wmo nemen we het motto van ons coalitieprogramma: *Bouwen aan een sociale samenleving*. We sluiten ons aan bij de participatiegedachte van de Wmo: jong en oud hebben de kans om mee te doen aan de maatschappij. Het ontstaan van achterstandsproblemen en vereenzaming moet bestreden worden. Waar hindernissen bestaan voor het aangaan van deelname aan de maatschappij moeten die worden geslecht. We investeren in menselijk kapitaal en samenlevingsstructuren; in een overheid dus die samenhang bevordert en uitsluiting tegengaat, zich niet terugtrekt, maar het voortouw neemt waar dat nodig is.

We hebben dit geformuleerd in het volgende uitgangspunt:

Uitgangspunt 1:

Iedereen, maar vooral onze kwetsbare groepen (jeugd, mensen met een beperking, ouderen, allochtonen en huishoudens met lage inkomens), moet mee kunnen doen.

Zoals beschreven in de startnotitie Welzijn (2003) richt het welzijnsbeleid van de Gemeente Hoogezand-Sappemeer zich in eerste instantie op kwetsbare groepen. Ook economisch beter gesitueerden hebben welzijnstekorten. Zij zijn echter in het algemeen goed in staat deze zelf op te lossen. Hoogezand-Sappemeer kiest ervoor om het welzijnsbeleid in eerste instantie te richten op groepen waar dit probleemoplossend vermogen minder aanwezig is: jeugd, mensen met een beperking, ouderen, allochtonen en huishoudens met lage inkomens. En dus kiezen wij ervoor om ons beleid in eerste instantie in te zetten op de wijken waar deze groepen geconcentreerd zijn: onze aandachtswijken Gorecht, Spoorstraat-Kieldiep, Foxhol, Noorderpark, Margrietpark, Boswijk en Woldwijk.

Naast dit algemene uitgangspunt hebben we de volgende 6 uitgangspunten geformuleerd.

Uitgangspunt 2:

Een houdbaar Wmo stelsel willen we mede realiseren via een zo breed mogelijk draagvlak bij burgers en maatschappelijke organisaties.

Een Wmo stelsel waarin we een samenhangend beleid in wonen, welzijn en zorg aanbrengen en bewaken kunnen wij niet zonder betrokkenheid van maatschappelijke organisaties, burgers en cliënten. Bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, zorginstellingen en zorgkantoren zijn hierbij belangrijke partners. Wij willen deze organisaties, en ook onze inwoners, zoveel mogelijk bij de Wmo betrekken. Hiervoor hebben we de volgende stappen ondernomen:

- Startconferentie Wmo

In oktober 2005 hebben we een startconferentie Wmo georganiseerd met alle betrokken organisaties uit het veld.

- Wmo / WWB adviesraad
Besluitvorming over de verordening voor de Wmo/WWB adviesraad heeft in april 2007 plaatsgevonden. De adviesraad wordt waarschijnlijk geïnstalleerd in het najaar van 2007.
- Algemene informatie via gemeentelijke website, schriftelijke informatie en persoonlijke benadering

Uitgangspunt 3:

We streven ernaar ons voorzieningenniveau op peil te houden en waar mogelijk uit te breiden.

Binnen de Wmo staat meer eigen verantwoordelijkheid centraal. De burger wordt geacht zoveel mogelijk verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf en zijn naaste omgeving. Hierbij gaat het om mantelzorg maar ook om wat 'civil society' wordt genoemd. In de kadernotitie Wmo van december 2005 hebben we hier al een kritische kanttekening bij geplaatst. In een maatschappij waarin individualisering nog steeds toeneemt, en de overheid erop stuurt dat mensen meer (vrouwen) en langer (pensioenleeftijd) werken is het onwaarschijnlijk om te verwachten dat er in de toekomst meer mantelzorg en vrijwilligerswerk zal zijn. Mede hierom delen wij het uitgangspunt van de Wmo van een terugtrekkende overheid niet, en streven wij ernaar om ons voorzieningenniveau op peil te houden en waar mogelijk uit te breiden.

Uitgangspunt 4

Het aanbod is dichtbij huis waar het kan, en gemeentebreed waar het moet.

We hanteren hierbij het *zo, zo, zo principe*: zo dicht mogelijk bij huis, zo kort mogelijk en zo snel mogelijk. De professionele inzet moet zich terugtrekken op het moment dat dit kan, en gericht zijn op het versterken van de eigen kracht van onze inwoners. We kiezen ervoor om op wijkniveau de handen ineen te slaan.

Uitgangspunt 5:

Voorkomen beter is dan genezen.

Het is beter om in een vroeg stadium problemen voor te zijn dan ze in een later stadium te moeten verhelpen. Een burger is immers meer geholpen wanneer hij in een vroeg stadium adequate hulp krijgt waardoor hij weer het heft in eigen handen kan nemen, dan dat de problemen verergeren en er specifieke voorzieningen nodig zijn. Daarom willen we investeren in het optimaliseren van de vroegsignalering, regievoeren op zorgcoördinatie en het bevorderen van een gezonde leefstijl door middel van preventief gezondheidsbeleid.

Uitgangspunt 6:

We investeren in een hoge mate van samenhang tussen voorzieningen en in samenwerking met partners.

Ten aanzien van een groot aantal instellingen en diensten heeft de gemeente noch de financiële noch de inhoudelijke zeggenschap. We hebben slechts een beperkt instrumentarium en beperkte financiële middelen om onze doelen te bereiken. Samenwerking met andere partijen (corporaties, politie, bedrijfsleven, zorgkantoor, psychiatrie etc.) en andere overheden is van eminent belang. Op het grensvlak van de Wmo en de AWBZ zoeken we zoveel mogelijk de samenwerking op (ketenregie). Ten aanzien van de afstemming tussen preventief jeugdbeleid en jeugdzorg werken we intensief samen met de provincie.

Uitgangspunt 7:

We kiezen ervoor om actief in te grijpen in de persoonlijke levenssfeer

In het coalitieprogramma geven we aan dat vrijblijvendheid niet ons motto is. We accepteren bijvoorbeeld niet dat mensen hun toekomstperspectief verwaarlozen, buurten verpesten of zich onttrekken aan belangrijke regels. We betuttelen ze echter niet.

Naar onze mening betekent dit, dat wanneer we dergelijke problematiek signaleren (we denken vooral aan ‘achter de voordeur’-problematiek) we ervoor kiezen om actief in te grijpen in de persoonlijke levenssfeer.

Uitgangspunt 8:

Individuele voorzieningen houden wij kwalitatief op orde.

Diegenen die afhankelijk zijn van individuele voorzieningen verkeren veelal in een kwetsbare positie. Het beschikbaar hebben van individuele voorzieningen is voor hen een noodzakelijke voorwaarde voor volwaardige maatschappelijke participatie. De komende jaren verwachten wij een toenemende financiële druk, die we samen met andere overheden zullen moeten oplossen.

INSPRAAKVERSLAG

BELEIDSPLAN WMO 2008-2012

Algemeen

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is op 1 januari 2007 van kracht geworden. Voor de gemeente Hoogezand-Sappemeer heeft dit geresulteerd in het opstellen van een concept beleidsplan Wmo voor de periode 2008 t/m 2011. Op dit beleidsplan was inspraak mogelijk van individuele burgers en organisaties. Drie organisaties hebben daarvan gebruik gemaakt en een schriftelijke reactie ingediend.

In dit inspraakverslag spreken wij in de eerste plaats onze waardering uit voor de ingediende reacties. In de reacties is te lezen dat het concept beleidsplan goed wordt ontvangen. De reacties zijn vooral een bevestiging van wat in het beleidsplan als “kapstoknota” is verwoord. In het algemeen geldt dat geen van de ingediende reacties aanleiding geeft om de beleidsnota inhoudelijk te wijzigen. De indieners van de reacties ontvangen het definitieve beleidsplan Wmo inclusief het inspraakverslag na besluitvorming door de gemeenteraad het college van burgemeester en wethouders.

Inspraak en ingediende reacties

De commissie Welzijn heeft in haar vergadering van 21 mei ingestemd met het terinzageleggen van het conceptbeleidsplan Wmo gedurende de periode 28 mei t/m 8 juli 2008. De kennisgeving van de terinzage legging is daarna gepubliceerd. Het conceptbeleidsplan is toegezonden aan de provincie Groningen, het Platform Bewonersorganisaties HS en aan de Wmo/Wwb-adviesraad Hoogezand-Sappemeer. Deze drie organisaties hebben hun reactie schriftelijk ingediend. Deze reacties zijn samengevat weergegeven. De volledige reacties zijn als bijlage bij deze nota gevoegd.

Nr	Indiener reactie	Op- en aanmerkingen/aanbevelingen	Reactie Burgemeester en wethouders
1.	Wmo/Wwb-adviesraad Hoogezand-Sappemeer	De geschetste samenhang in de nota moet een plaats krijgen in de uitwerking van de deelnota's. Reden om kritisch te beoordelen of de beloftes worden waargemaakt in de deelnota's (financiële mogelijkheden, planning en invulling regierol).	Het conceptbeleidsplan Wmo is de "kapstok" nota voor de (uit te werken) deelnota's. Deze kapstok helpt om samenhang en voortgang te bewaken. Daarnaast geeft de nota het belang aan van goede instrumenten voor evaluatie en monitoring. Gebiedsgerichte uitwerkingen zullen ook bijdragen aan samenhang en een effectieve uitvoering van de deelprogramma's.
		Er moeten duidelijke spelregels komen voor het functioneren van een strategisch platform.	Wij zijn het hier van harte mee eens. Het is de bedoeling dat het platform een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente is voor strategische en steeds meer met elkaar samenhangende (beleids) vraagstukken. Over rol, status en aandachtsgebied van het platform zal met relevante organisaties nader overleg plaatsvinden.
		Is het uitsluitend ter inzage leggen en toezenden van een nota voldoende om het doel van de maatschappelijke betrokkenheid van de bevolking te bereiken? Een meer actieve benadering lijkt gewenst. Zijn er inmiddels ervaringen met deze wijze van communiceren?	Het is voor ons van cruciaal belang dat de bewoners (en organisaties) betrokken worden bij het opstellen van beleidsplannen of bijvoorbeeld bij verbetering van de leefbaarheid. Wij streven ernaar om dit zo integraal en interactief mogelijk te doen. Tijdens de voorbereiding van het conceptbeleidsplan Wmo (loopt vanaf 2006) zijn er meerdere overleggen geweest met diverse organisaties (bijvoorbeeld een startconferentie). Ook is via de media aandacht aan het Wmo-beleid besteed. Daarnaast is in 2007 huis aan huis een speciale Wmo-krant verspreid. Ook is het al langer beleid van de gemeente om bijvoorbeeld via het wijkgericht werken burgers en organisaties te stimuleren om actief mee te doen. De gemeente wil deze werkwijze voortzetten en waar mogelijk uitbouwen.
2.	Platform Bewoners Organisaties (PBO) HS	Het PBO is ingenomen met het motto van het beleidsplan "Meedoen in een sociale samenleving". Dit geldt voor iedereen binnen de gemeente Hoogezand-Sappemeer.	Meedoen is binnen onze gemeente een belangrijk begrip. Dit betekent dat wij iedereen de gelegenheid willen bieden om mee te kunnen doen. Waar mogelijk bieden wij daarbij ondersteuning. Maar wij zullen ook een beroep doen op zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van burgers.
		We hebben te maken met een afnemende gemeenschapszin, een	Onder het motto "meedoen" is het beleidsplan Wmo bedoeld om onder

Nr	Indiener reactie	Op- en aanmerkingen/aanbevelingen	Reactie Burgemeester en wethouders
		afnemende conjunctuur, vergrijzing en een somber economisch perspectief.	andere in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen zoals individualisering en afnemende gemeenschapszin. Maar daarnaast wil de gemeente ook actief gebruik maken van kansen. Zo biedt de positie van onze gemeente in het stedelijk netwerk Groningen-Assen veel mogelijkheden om verdere stappen vooruit te zetten. Daarnaast ziet de gemeente veel perspectief in een nauwere samenwerking met corporaties, aanbieders van zorg en welzijn en andere maatschappelijke organisaties om samen de schouders te zetten onder de maatschappelijke opgave in de gemeente.
		Het PBO acht het wenselijk om in te zetten op de volgende punten: armoedebestrijding, woningbouw op tijd en op maat, opvang van ouderen en aantrekken van werkgelegenheid/onderwijs.	Dit aandachtspunt is al opgenomen in het concept beleidsplan Wmo en in andere gemeentelijke beleidsnota's. Daarnaast besteedt het collegeprogramma 2006-2010 hier uitvoerig aandacht aan. Wij onderschrijven daarmee de noodzaak om aandacht te besteden aan deze punten.
3.	Provincie Groningen	De Heel de Buurtmethodiek heeft bewezen effectief te zijn.	Al meerdere jaren zijn wij in de wijken aan de slag en maken daarbij gebruik van het zogenaamde "wijkgericht" werken. Dit werpt steeds meer zijn vruchten af. De gemeente wil deze manier van werken in de komende jaren verder uitbouwen. De gemeente verwacht daarbij ook een belangrijke impuls van nauwere samenwerking met onder andere corporaties, aanbieders van zorg, welzijn, onderwijs, bedrijfsleven en bewonersorganisaties.
		De Groninger Gemeente Monitor komt in 2009 beschikbaar voor de G6 gemeenten, waaronder Hoogezand-Sappemeer. Dit kan een instrument zijn om alle indicatoren van de prestatievelden van de Wmo inzichtelijk te maken.	In het conceptbeleidsplan hebben wij aangegeven dat de gemeente nog een keuze moet maken hoe we de Wmo-prestatievelden gaan monitoren. Eén van de mogelijkheden is om deel te nemen aan de Groninger Gemeente Monitor (GGM). Wij volgen de ontwikkelingen hieromtrent aandachtig.

CONCLUSIE

De reacties van de Wmo/Wwb-adviesraad Hoogezand-Sappemeer, het Platform Bewoners Organisaties HS en de provincie Groningen zijn binnen de daarvoor geldende termijn ingediend. De ingediende reacties leiden inhoudelijk echter niet tot aanpassing van het concept beleidsplan Wmo.